

Nietzsche seminarium, t. 5
Nietzsche i romantyzm
(red.) M. Kruszelnicki, W. Kruszelnicki

Spis treści

Oznaczenia cytowanych w książce dzieł Fryderyka Nietzschego

Wojciech Kruszelnicki – *Wprowadzenie. Romantyzm między „naiwną” aprobatą a filozoficznym (roz)rachunkiem*

1. Romantyzm chłodnym okiem filozofii
2. Romantyzm jako forma duchowości i postawa egzystencjalna. Aprecjacje (nie)nietzscheańskie
3. Nietzsche a romantycy: opowieści o związkach i zerwaniach
4. Maurice Blanchot o Nietzschem i o romantycznych początkach literatury, która „staje się swoim własnym pytaniem”

I. Komentarze

Judith Norman – *Nietzsche i wczesny romantyzm* (przeł. Artur Lewandowski)

1. Romantyzowanie Nietzschego
2. Romantyzm jenajski
3. Nietzsche contra Jena
4. Nietzscheańska krytyka Wagnera
5. My, artyści...

Andrzej Kucner – *Nietzsche i romantyczne antycypacje nihilizmu*

1. Wprowadzenie
2. Nihilizm romantyczny
3. Nietzsche i romantyzm: motyw nihilizmu wyczerpania
4. Podsumowanie

Artur Lewandowski – *Nietzsche i romantyczne niebezpieczeństwa nowoczesności*

1. Wprowadzenie
2. Niebezpieczeństwa romantyzmu w optyce klasyków weimarskich
3. Nihilistyczny cień w kręgu romantyków jenajskich
4. Narodziny nihilizmu poetyckiego z ducha idealizmu
5. Widmo nicości na pograniczach Jeny
6. Ironia romantyczna w oczach Hegla i Kierkegaarda
7. Nietzsche: romantyzm kulturowy jako symptom nihilizmu

Paweł Pieniążek – *Historia i nowoczesność. Nietzsche wobec historiozofii wczesnoromantycznej (F. Schlegel, Novalis)*

1. Wprowadzenie
2. Przyszła przeszłość: romantycy a historia
3. Grecja romantyczna i Grecja nietzscheańska
4. Nietzsche i romantyzm: popioły historiozoficznej krytyki nowoczesności
5. Zakończenie

Andrea Gogroff-Voorhees – *Romantyzm i nowoczesność* (przeł. Artur Lewandowski)

1. Kwestia romantyzmu u Nietzschego
2. Narodziny tragedii: komunikacja i przemilczenie
3. Tragedia: klasyczny vs. romantyczny
4. Zanikanie witalności: krytyka nowoczesności w lekturze Eurypidesa i Sokratesa
5. Kultura aleksandryjska albo iluzja postępu
6. Życie nowoczesne albo nieznośny ciężar teoretycznej wiedzy

Adrian del Caro – *Dionizyjski klasycyzm, czyli nietzscheańskie przyswojenie normy estetycznej* (przeł. Artur Lewandowski)

- I.
- II.
- III.
- IV.
- V.

Malwina Rolka – *Romantyczność i tragiczność. O przygodach sztuki w filozofii Fryderyka Nietzschego*

1. Wprowadzenie
2. Narodziny tragedii a romantyczna jedność sztuki
3. Nietzsche i ślady filologii romantycznej
4. Romantyczne konteksty „artystycznej metafizyki Nietzschego”
5. Punkt zwrotny: tragiczność przeciw romantyce
6. Okiem psychologa, czyli fizjologiczna perspektywa sztuki
7. Romantyczność kusiciela
8. „Choroba Wagnera”, czyli o sztuce dekadenta
9. Afirmatywna tragiczność sztuki przeciw pesymizmowi Schopenhauera

Wojciech Kruszelnicki – *Jak bronić romantyzmu przed nietzscheańską redukcją?*

1. Wprowadzenie
2. Romantyczna filozofia egzystencji – preludium
3. Romantyzm okiem Nietzschego
4. „Zjednoczyć indywiduum z całością bytu”. Porażka Nietzschego
5. Mitologizacja, romantyzacja i ironia: romantyczny pluralizm i perspektywizm
6. Trop gasnącej ironii u Nietzschego
7. Podnieść życie do wyższej potęgi
8. Na powrót zadomowić się w świecie

9. Zakończenie

Agata Bielik-Robson – *Romantyczna sublimacja, czyli życie wyrwane naturze. Blake contra Nietzsche*

1. Wprowadzenie
2. Nietzsche na rozstajach
3. Jezus, Tygrys i Albion
4. Antyteza contra asceza: agonu Blake'a z Nietzschem ciąg dalszy
5. Romantyczna sublimacja: Prometeusz wyzwolony

Leszek Kleszcz – *Nietzsche a Emerson*

1. Wprowadzenie i rzut oka na literaturę
2. Koneksje
3. Wpływ i różnice
4. Konkluzja

Maria Kostyszak – *Funkcja fatyczna słów w nietzscheańskim i romantycznym projekcie egzystencjalnym*

1. Wyjaśnienia wstępne
2. Funkcja fatyczna języka w rozumieniu strukturalizmu
3. Hipoteza przemieszczenia funkcji fatycznej jako neutralizującej prymat referencjalności i poetyckości – „efekt motyla”
4. Różnica między otwarciem romantycznymi i otwarciem Nietzschego

Aleksander Gemel – *Pojęcie ironii romantycznej w filozofii Fryderyka Nietzschego, ze stałym odniesieniem do Sokratesa*

1. Wprowadzenie
2. Twórcza wyobraźnia a ruch lustrzanej refleksji
3. Performatywno-histrioniczna strategia pisarska
4. Sokrates, ironia, parabaza – tekstualny wymiar autora
5. Ironia jako synteza *mimesis*, *poiesis* i *praxis*

Michał Kruszelnicki – *Jungowska (mis)interpretacja i diagnoza Nietzschego*

1. Ogólna charakterystyka Jungowskiego podejścia do *Zaratustry* Nietzschego
2. Wgląd w nieświadomość Nietzschego
3. Konfrontacja z Wotanem. Antycypacja wojennej katastrofy w *Zaratustrze*
4. *Zaratustra* jako ciąg obrazów symbolicznych i archetypowych
5. Geneza obłędu
6. Koło Wiecznego Powrotu – Nietzschego symbol jednoczący. Krytyka diagnozy Jungowskiej
7. Zakończenie

II. Przykłady

Maurice Blanchot – *Athenaeum* (przeł. Wojciech Kruszelnicki)

Maurice Blanchot – *Nietzsche i pismo fragmentaryczne* (przeł. Michał Kruszelnicki)

Maurice Blanchot – *Po stronie Nietzschego* (przeł. Wojciech Kruszelnicki)

Maurice Blanchot: nota bio- i bibliograficzna

III. Recenzje

Paweł Pieniążek – *L(ö)ewit(h)acje*

Paweł Pieniążek – *Filozoficzny odwyk*

IV. Słowo końcowe

Michał Kruszelnicki, *Nietzsche Seminarium – The Big Idea*